

Μήνυμα

τῆς Α.Θ.Παναγιότητος

τοῦ Οἰκουμενικοῦ Πατριάρχου κ.κ. Βαρθολομαίου

εἰς τὸ Α' Πανελλήνιον Μαθητικὸν Συνέδριον

Ἐρεύνης καὶ Ἐπιστήμης

Τέκνα ἐν Κυρίῳ ἀγαπητά,

Μὲ μεγάλην πατρικὴν χαρὰν χαιρετίζομεν ἀπὸ τὸ μαρτυρικὸν Φανάριον τῆς Βασιλίδος τῶν πόλεων τὴν διοργάνωσιν ἐνὸς τόσον πρωτοποριακοῦ καὶ ἐνδιαφέροντος συνεδρίου, τὸ ὅποιον ἀποσκοπεῖ εἰς τὴν διέγερσιν τοῦ ἐπιστημονικοῦ καὶ ἐρευνητικοῦ οἴστρου τῆς μαθητιώσης νεολαίας τῆς Ἑλλάδος. Τὸ λαμπρὸν τοῦτο συνέδριον ἔρχεται νὰ ἐπαυξήσῃ καὶ νὰ προωθήσῃ τὰ γνωστικὰ ἐρεθίσματα, τὰ ὅποια οἱ νεαροὶ μαθηταὶ προσλαμβάνουν ἀπὸ τὴν οἰκογένειάν των, ἀπὸ τὸ σχολεῖον καὶ τὸ ἐν γένει ἐκπαιδευτικὸν σύστημα, ἀπὸ τὴν κοινωνίαν καὶ τὴν σύγχρονον τεχνολογίαν. Αποτελεῖ ὅμως πρωτοτυπίαν ἀξιοθαύμαστον καὶ ἀξιοζήλευτον ὅτι ἐπιχειρεῖται ἡ προσομοίωσις τῶν δεδομένων ἐνὸς ἐπιστημονικοῦ καὶ ἐρευνητικοῦ γεγονότος εἰς τὰ χαρακτηριστικὰ τῶν μαθητικῶν ἡλικιῶν διὰ νὰ ἔξαφθῇ ἡ φιλερευνητικὴ διάθεσις τῶν νέων, κατόπιν νὰ συστηματοποιηθῇ μὲ ἐπιστημονικὰ κριτήρια καὶ διαδικασίας, διὰ νὰ προσφέρῃ ἐν τέλει μιὰν εἰσέτι εὐχάριστον καὶ ἐλπιδοφόρον ἐκπληξιν διὰ τὰ προσόντα τῆς συγχρόνου νεότητος! Πατρικῶς φρονοῦμεν καὶ ἐκ προοιμίου δηλοῦμεν ὅτι ἡ νεολαία μας μᾶς προλαμβάνει εἰς τοιαύτας φερέλπιδας ἐκπλήξεις, διότι τυγχάνει φιλογενής, φιλόπονος, φιλότιμος καὶ ἀνωτέρα τῶν περιστάσεων ἐν συγκρίσει μὲ τὰς ἴδιας μας γενεάς, καθ' ὅτι διαθέτει ἔμφυτα καὶ ἐπίκτητα χαρίσματα οὐ τὰ τυχόντα, ἀλλὰ πρωτίστως διαθέτει ἥθος ἀξιοθαύμαστον, χαρακτῆρα καὶ τόλμην ἀξιομίμητα.

Μὲ τὰς ἴδιότητας αὐτὰς ἡ σύγχρονος μαθητιῶσα νεολαία τῆς Ἑλλάδος ἀναζητεῖ μὲ τὴν ἐνδελεχῆ καὶ συτηματικὴν ἐρευναν τῆς ἐπιστήμης τὴν ἐξήγησιν τοῦ φυσικοῦ κόσμου καὶ τὴν γνῶσιν τῆς ἀληθείας συμφώνως μὲ τὸ τοῦ Ἀριστοτέλους: «πάντες ἄνθρωποι τοῦ εἰδέναι ὁρέγονται φύσει» (Μετὰ τὰ Φυσικὰ A,980^a). Η γνωστικὴ ἱκανότης εἶναι ἐνέργημα καὶ προϊὸν τῆς λογικῆς δυνάμεως τοῦ ἀνθρώπου καὶ ἔχει ὡς ἐπακόλουθον τὴν δημιουργίαν τῆς ἐπιστήμης μὲ καθιερωμένας μεθόδους τὴν παρατήρησιν, τὸ πείραμα καὶ τὸν μαθηματικὸν λογισμόν. Σκοπὸς ὅλης τῆς ἐπιστημονικῆς λειτουργίας εἶναι ἡ ἐπισήμανσις τῶν νόμων, ποὺ διέπουν τὴν λειτουργίαν καὶ τὴν σκοπιμότητα τοῦ μικροκόσμου καὶ τοῦ μακροκόσμου, ἡ γνῶσις τῶν μηχανισμῶν, ποὺ ωθοῦσιν τὰς ποικίλας ἐκφάνσεις τῆς ζωῆς εἰς τὸν κόσμον, τὴν ἀνακάλυψιν μέσων καὶ τόπων ἀντιμετωπίσεως τοῦ φυσικοῦ κακοῦ, τῶν ἀσθενειῶν καὶ τοῦ πόνου καὶ τὴν

ἀποκατάστασιν ἐν μέρει τῆς ψυχικῆς ισορροπίας καὶ ύγειας ὡρισμένων ἀνθρώπων, οἱ ὄποιοι τὴν ἔχασαν πρὸς καιρόν.

Παρὰ τὸν ἐνθουσιασμὸν καὶ τὴν αἰσιοδοξίαν ποὺ γεννοῦν τὰ ἐπιτεύγματα τῆς ἐπιστήμης, ὁφείλομεν ἐπιστήμονες καὶ μαθηταί, πρεσβύτεροι καὶ νεώτεροι, νὰ ἐνθυμούμεθα ὅτι ἡ ἀληθής ἐπιστήμη δὲν εἶναι ἀχαλίνωτος καὶ ἀσύδοτος εἰς τὰς ἐφέσεις καὶ τὰς ἐπιτυχίας τῆς ἀλλὰ κατὰ τὸ τοῦ σοφοῦ Πλάτωνος «πᾶσα ἐπιστήμη χωριζομένη δικαιοσύνης καὶ τῆς ἀλλης ἀρετῆς, πανουργία καὶ οὐ σοφία φαίνεται» (Μενέξενός 246e). Πρὸς τοῦτο, ὁ ἐπιστήμων εἰς ὅλα τὰ στάδια τῆς ἐρεύνης καὶ τῆς ἐν γένει ἐργασίας του ὁφείλει νὰ ἐνεργῇ μὲν ἥθος καὶ ποιότητα, ζητούμενα σήμερον ἐπιτακτικῶς εἰς ὅλας τὰς ἐκφάνσεις τοῦ βίου. Μετὰ τὴν κατάρρευσιν τῶν πολιτικῶν οὐτοπιῶν, αἱ ὄποιαι ἔδιδον ὑποσχέσεις ἵκανοποιήσεως ὅλων τῶν ἀνθρωπίνων ἐπιθυμιῶν διὰ δικαιοσύνην - ισότητα - δημιουργίαν ἐνὸς νέου γενναίου κόσμου, καὶ τὴν μικρὰν ἀπήχησιν τῶν νέων κοσμοθεωριῶν, ἐνώπιον τῆς παραλύσεως τῆς ὁραματικῆς φαντασίας, ἡ ἐπιστήμη καὶ ἡ γνῶσις εἶναι αἱ δυνάμεις αἱ ὄποιαι προτείνουν λύσεις εἰς πλεῖστα προβλήματα. Η ἐπιστήμη, ὅταν διακρίνεται διὰ τὸ ἥθος καὶ τὴν προσφοράν, εἶναι ἄλμα πρὸς τὰ ἐμπρός, ἔγκυρος ἐξήγησις τοῦ κόσμου, φυγὴ ἀπὸ τὴν ἀνίαν τοῦ ἐξηγημένου. Δυστυχῶς, μία ἐλαχίστη μερὶς ἐπιστημόνων στρέφεται εἰς ἀναζητήσεις ἐκπορευομένας ἀπὸ τὸν ἄκαμπτον ἀτομισμὸν καὶ σαλπίζει νέα δόγματα εἰς τὴν ἐξουθενημένην ἐποχήν μας, τὴν ἐποχὴν τῆς ματαιότητος, τῆς ἀρνήσεως, τῆς συγχύσεως ἀξιῶν καὶ πεποιθήσεων, τῆς μειωμένης συνοχῆς. Άς μὴ παρασυρθῇ ἀπὸ τὴν χρησιμοθηρίαν, τὸ κέρδος καὶ τὴν πανουργίαν ἡ ἀλκυμος νεότης μας· θὰ ἀδικήσῃ τὸν ἔαυτόν της καὶ τὴν ίστορίαν!

Θεωροῦμεν τιμὴν νὰ θέσωμεν τὸ Συνέδριον αὐτὸν ὑπὸ τὴν αἰγίδα τοῦ Οὐκουμενικοῦ μας Πατριαρχείου, ἐνὸς θεσμοῦ πανιέρου καὶ παναρχαίου, ὁ ὄποιος ἀπὸ τὰ ἐνδοξα χρόνια τοῦ Βυζαντίου ἕως σήμερον τρέφεται καὶ τρέφει τὰς ἐπιστήμας καὶ ἐργάζεται διὰ τὸν πνευματικὸν πλουτισμὸν τοῦ Γένους μας, τὸ ὄποιον ἀν καὶ ὑπῆρξε πτωχόν, κατατρεγμένον καὶ ἀδύναμον, ἐμεγαλούργει πάντοτε εἰς τὰ γράμματα καὶ τὰς ἐπιστήμας καὶ κυριαρχεῖ εἰς τὸ παγκόσμιον ἐπιστημονικὸν στερεόωμα διαχρονικῶς. Ήμεῖς, ὡς φιλόστοργος Μήτηρ Ἐκκλησία, ἐνθαρρύνομεν τὴν ἔρευναν, τὴν πρόοδον καὶ τὴν ἀνάπτυξιν τῶν ἐπιστημῶν καὶ συγχαίρομεν, συνδράμοντες πολυτρόπως καὶ κατὰ τὸ δυνατὸν εἰς πρωτοβουλίας, αἱ ὄποιαι δεικνύουν ἐμπιστοσύνην εἰς τὸν νεανικὸν ἐνθουσιασμόν, ὡς καὶ τὸ ὡραῖον Συνέδριόν σας. Κατὰ τὸν τρόπον ὅμως ποὺ συνδέονται τὸ δόγμα, δηλαδὴ ἡ διδασκαλία, μὲ τὸ ἥθος, δηλαδὴ τὴν ζωήν, εὐχόμεθα τὰ ἀποτελέσματα τοῦ συνεδρίου σας νὰ συνάψουν τὴν πίστιν μὲ τὴν ἔρευναν, τὴν ἐπιστήμην μὲ τὴν ἀρετήν, τὴν γνῶσιν μὲ τὸ πνεῦμα, τὴν μόρφωσιν μὲ τὸ ἥθος εἰς τὴν ζωὴν τῶν μαθητῶν καὶ αὐριανῶν ἐπιστημόνων, ὥστε νὰ ἡμποροῦν νὰ προοδεύουν καὶ νὰ συνδημιουργοῦν μὲ τὸν Θεὸν ἔνα νέον κόσμον ἐφάμιλλον τοῦ παραδείσου.

Νοερῶς σᾶς εὐλογοῦμεν, μὲ ἐνδιαφέρον θὰ παρακολουθήσωμεν, καίτοι ἀπὸ μακρινὰ ἀλλὰ πολὺ ἐγγύς, τὴν διεξαγωγὴν καὶ θὰ καυχηθῶμεν διὰ τὸν ἀπόγονον τοῦ Συνεδρίου σας. Ἐκφράζομεν θερμὰ συγχαρητήρια εἰς τοὺς ὁργανωτάς, εὐχόμεθα καλὴν ἐπιτυχίαν εἰς τὰς ἐργασίας καὶ καλὴν καρποφορίαν εἰς τὰ συμπεράσματα τοῦ Συνεδρίου.

Ἡ δὲ τοῦ Θεοῦ Χάρις καὶ τὸ ἄπειρον Αὐτοῦ Ἐλεος εἶησαν μετὰ πάντων ὑμῶν.

Γ.βιζ' Μαρτίου ια'

Εγγραφή
Γιάννεσος Δεοφ Θεόν Εὐχέλευ.